

Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Saken gjelder: Ulovlig tildelingskriterium, Begrunnelse, Tildelingsevaluering

Innklagede gjennomførte en konkurranse om rammeavtale for utskiftning og installasjon av vannmålere. Klagenemnda konkluderte med at tildelingskriteriene «Service» og «Miljø» var ulovlig utformet.

Klagenemndas avgjørelse 19. mars 2025 i sak 2025/0159

Klager: Midbøe AS

Innklaget: Sandnes kommune

Klagenemndas

medlemmer: Tarjei Bekkedal, Hanne S. Torkelsen og Elisabeth Wiik

Bakgrunn:

- (1) Sandnes kommune (heretter *innklagede*) kunngjorde 11. november 2024 en konkurranse for anskaffelse av utskiftning og installasjon av vannmålere. Anskaffelsens verdi var estimert til 8 millioner kroner. Tilbudsfrist var 20. november 2024.
- (2) Det fulgte av konkurransegrunnlaget at innklagede hadde behov for å inngå rammeavtale basert på NS 8406:2009 «*Forenklet norsk bygge- og anleggskontrakt*» for utskiftning og installasjon av vannmålere.
- (3) Tildelingskriteriene var oppgitt på følgende måte i konkurransegrunnlagets del 1:

Tildelingskriterium	Vekt	Detaljer
Service	60 %	Service vurderes ut ifra de ulike vurderingskravene under «Servicekrav» i kravspesifikasjonen.
Miljø	40 %	Miljø vurderes ut ifra de ulike vurderingskravene under «Miljøkrav» i kravspesifikasjonen.

- (4) Om evalueringen fulgte det at:

«Ved evaluering av tilbudene benytter oppdragsgiver en evalueringsmodell der alle tilbudene gis en poengscore på en skala fra 0-10 for hvert av tildelingskriteriene. Den gitte poengscoren til hvert kriterium multipliseres med kriteriets angitte relative vekt. De vektete poengscorene summeres og leverandøren med høyeste totale poengscore er vinner av konkurransen.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

For hvert vurderingskrav gis beste tilbud høyeste poengscore (10), øvrige tilbud vil bli gitt en poengscore i forhold til beste tilbud som representerer de relevante forskjellene.

For tildelingskriteriene som går på vurdering foretas en skjønnsmessig vurdering på bakgrunn av punktene som fremkommer i «Vedlegg 3 – Kravspesifikasjon». Besvarelsen som er vurdert å ha størst verdi for oppdragsgiver gis høyeste poengscore.»

- (5) I kravspesifikasjonen under «Servicekrav» var det oppgitt at «Disse kravene er vurderingskrav og besvarelsen vil ligge til grunn for Byggherrens evaluering og poengsetting. Vær oppmerksom på at vurderingskravene også kan inneholde minimumskrav». Videre var det listet opp følgende krav:

Nr.	Krav	Ja/Nei	Beskrivelse/Vedlegg
1.	Det er ønskelig at leverandør har tilstrekkelig kapasitet til å utføre oppdrag for Oppdragsgiver, og at avrop kan utføres innen kort tid dersom det er behov for det. Det er ønskelig at Oppdragsgiver prioriteres ved gjennomføring av avrop.		
2.	Som minimum må det benyttes faglærte rørleggere til utførelse. Det er ønskelig at leverandør i størst mulig grad benytter faste personer til utførelse på denne kontrakten, slik at kontinuiteten opprettholdes. Utover krav til fagbrev som rørlegger, er det ønskelig at utførende personell som benyttes i denne avtalen har god erfaring med: - Utskiftning/installasjon av vannmålere - Digitale verktøy for dokumentasjon og administrativ oppfølging av oppdrag Oppgi navn på tilbudt personell som dedikeres til å arbeide på denne kontrakten.		

	Oppgi i hvilken grad tilbudt personell har erfaring med ovennevnte punkter. Dette kravet vil tillegges stor vekt i evalueringen.		
3.	Minimum 7,5% av alle arbeidstimene som utføres på kontrakten, må utføres av lærlinger. Det er ønskelig at leverandør garanterer at mer enn 7,5% av arbeidstimene utføres av lærling, maksimalt 10%. Bruk av lærling kan kun skje dersom faglært rørlegger er til stede ved utførelsen. Oppgi hvordan dette ivaretas.		

- (6) Under «Miljøkrav» i kravspesifikasjonen fulgte det også at «Disse kravene er vurderingskrav og besvarelsen vil ligge til grunn for Byggherrens evaluering og poengfastsetting. Vær oppmerksom på at vurderingskravene også kan inneholde minimumskrav.» Videre var det oppgitt følgende krav:

Nr.	Krav	Ja/Nei	Beskrivelse/Vedlegg
1.	Kjøretøy som benyttes i forbindelse med oppdrag for Oppdragsgiver, må ha helelektrisk drivlinje. Leverandør må gjennomføre oppdragsplanlegging og ruteoptimalisering slik at kjøring holdes til et minimum i forhold til hva som er nødvendig for gjennomføring av avtalen. Dette innebærer også koordinering opp mot oppdrag for andre oppdragsgivere. Leverandør må lage halvårslige rapporter som omtaler hvordan det ovennevnte har blitt		

	etterlevd, som oversendes Oppdragsgiver. Utover det som beskrives over, har Oppdragsgiver kommet frem til at eventuelle forskjeller i klima- og miljøbelastning i det aller vesentligste vil være knyttet til eventuelle reiser/kjøreavstand til og fra Sandnes kommune. Som følge av dette er det ønskelig at leverandørs tilbudte personell har kortest mulig kjøreavstand til og fra rådhuset i Sandnes (Rådhusgata 1, 4306 Sandnes), som settes som nullpunkt. Startpunktet regnes fra der tilbudt personell starter arbeidsdagen sin. Dette trenger nødvendigvis ikke være det samme som lokasjonen til leverandørs kontor/verksted/lager, men det forutsetter at personellet kjører direkte til oppdragene fra der arbeidsdagen startes. Det vil ikke differensieres mellom tilbydere som har kjøreavstand mindre enn 20km. Oppgi tilbudt personells kjøreavstand.		
--	--	--	--

- (7) Ifølge kravspesifikasjonens «*Generelle krav*» nr. 1 er vannmålerne kommunen sin eiendom og leies ut til abonnenter, som består av private husholdninger og næringsaktører.
- (8) Det fremgikk av kravspesifikasjonens «*Generelle krav*» nr. 2 at:
- «Det estimeres at omtrentlig 1350 analoge vannmålere av eldre fabrikat skal skiftes ut til nye vannmålere i løpet av de neste par årene. Etter dette estimeres det at det er behov for installasjon/utskiftning av omtrentlig 300 vannmålere per år. Over 4 år estimeres det installasjon/utskiftning av omtrentlig 2000 vannmålere.»*
- (9) Det fulgte av kravspesifikasjonens «*Generelle krav*» nr. 6 at:

«Oppdragsgiver kompenserer leverandør etter medgått tid i henhold til gjeldende satser per time:

Rørleggerlærling: kr. 500 eks. mva.

Faglært rørlegger: kr. 1.250 eks. mva.

For arbeid utenom ordinær arbeidstid økes timeraten med 40%. For arbeid i tidsrommet 21-06, samt helg og helligdager økes timeraten med 80%.

Arbeid utenom ordinær arbeidstid må avtales særskilt med Oppdragsgiver.

Alle utgifter, utenom deler, skal være inkludert i timeprisene.»

- (10) Innklagede mottok tilbud fra fire leverandører innen tilbudsfristen, herunder fra Midbøe AS (heretter *klager*) og Varme & Bad AS.
- (11) Varme & Bad AS (heretter *valgte leverandør*) ble tildelt kontrakt i tildelingsbrev datert 26. november 2024. Klager var rangert som nummer to.
- (12) Det fulgte av tildelingsbrevet at valgte leverandør hadde fått 51,6 poeng på tildelingskriteriet «*Service*», og 40 poeng på «*Miljø*». Klager hadde fått 49,8 poeng på «*Service*», og 40 poeng på «*Miljø*». Det ble gitt følgende begrunnelse for evalueringen av klager under kriteriet «*Service*»:

«Det ble gitt trekk for følgende i forhold til beste besvarelse:

- På bakgrunn av det som fremkommer av tilbudet, ble det vurdert at tilbudt utførende personell i noe mindre grad har god erfaring med utskiftning/installasjon av vannmålere og digitale verktøy for dokumentasjon og administrativ oppfølging av oppdrag, sammenlignet med beste besvarelse, og førte derfor til trekk, ref. servicekrav 2.

- På bakgrunn av det som fremkommer av tilbudet, ble det vurdert at ønsket om at leverandør garanterer at mer enn 7,5% av arbeidstimene utføres av lærling, i mindre grad vil bli ivaretatt sammenlignet med tilbyderen som i størst grad garanterte dette, og førte derfor til trekk, ref. servicekrav 3.»

- (13) For tildelingskriteriet «*Miljø*» fulgte det at «*Det var ikke grunnlag for differensiering mellom tilbyderne.*»
- (14) Klager klaget på tildelingsbeslutningen til innklagede i brev datert 4. desember 2024.
- (15) Innklagede tok ikke klagen til følge i brev datert 7. januar 2025.
- (16) Innklagede har bekreftet at de avventer kontraktsinngåelse til saken er behandlet av klagenemnda.
- (17) Nemndsmøte i saken ble avholdt 17. mars 2025.

Anførsler:

Klager har i det vesentlige anført:

- (18) Innklagede har brutt anskaffelsesregelverket ved at evalueringen ikke forholder seg til tildelingskriteriene slik de er angitt i konkurransegrunnlaget og ved at evalueringen bygger på en feil forståelse av det faktiske innholdet i tilbudene. Evalueringen er videre vilkårlig og foretatt i strid med de grunnleggende prinsippene om likebehandling, forutberegnelighet og etterprøvbarhet jf. anskaffelsesloven § 4. Klager har tilbudt meget dyktige rørleggere med omfattende erfaring og kompetanse på utskiftning og installasjon av vannmålere. Samtlige har dermed «god erfaring» med «*utskiftning/installasjon av vannmålere*» og «*digitale verktøy for dokumentasjon og administrativ oppfølging av oppdrag*» som kommunen har stilt krav om i konkurransen. Det er derfor ikke grunnlag for poengtrekk på dette punktet. Videre har klager bekreftet at «*mer enn 7,5% av arbeidstimene utføres av lærling, maksimalt 10%*», slik kommunen har stilt krav om i konkurransen. Det er derfor ikke grunnlag for poengtrekk på dette vurderingstemaet.
- (19) Innklagede har brutt regelverket ved at det ikke er gitt en begrunnelse for evalueringen i samsvar med de grunnleggende prinsippene i anskaffelsesloven § 4. Innklagede har ikke gitt noen begrunnelse for evalueringen av underkriteriet «*Kapasitet*». Det er videre på det rene at kommunen ikke har gitt en begrunnelse for evalueringen av tildelingskriteriet «*Miljø*», utover å hevde at «*det var ikke grunnlag for differensiering*». Innklagede har heller ikke gitt en begrunnelse som beskriver hva som skilte tilbudene fra hverandre på vurderingskravet «*Faglærte rørleggere*» og «*Lærlinger*» under servicekravet. Innklagede har ikke gitt noen forklaring på evalueringen eller poengtrekket utover å hevde at klagers personell hadde «*varierende*» eller «*mindre*» erfaring. Innklagede har ikke pekt på hva de mener med «*mindre*» erfaring, eller hvilken erfaring valgte leverandør har tilbudt som eventuelt er bedre enn klagers erfaring. Det er ikke tilstrekkelig å karakterisere tilbudene generelt, eller nøye seg med å hevde at tilbudet fra valgte leverandør var bedre på et vurderingstema. Det er ikke mulig å etterprøve evalueringen uten at innklagede peker på hvilke konkrete egenskaper eller forhold som skilte tilbudene fra hverandre.
- (20) Innklagede har brutt regelverket ved at pris eller kostnad ikke er gjort til del av konkurransen hvilket bryter med det bærende hensynet og grunnleggende formålet med regelverket om «*effektiv bruk av samfunnets ressurser*» jf. anskaffelsesloven § 1 og det grunnleggende kravet om konkurranse jf. anskaffelsesloven § 4.
- (21) Innklagede har brutt regelverket ved at tildelingskriteriene «*Service*» og «*Miljø*» er utformet i strid med det alminnelige klarhetskravet og de grunnleggende prinsippene om likebehandling, forutberegnelighet og etterprøvbarhet. Tildelingskriteriene har ikke tilstrekkelig tilknytning til leveransen. Videre er de ikke saklig relevante for anskaffelsen og legger ikke opp til en vurdering av sterke og svake sider ved tilbudet. Kriteriene er ikke egnet til å identifisere det mest fordelaktige tilbudet, og de er så skjønnsmessig utformet at oppdragsgiver i tilbudsevalueringen i realiteten står helt fritt til å velge hvilket tilbud som er best. Kriteriene er heller ikke tilstrekkelig klart utformet til at leverandørene kan forstå konkurransereglene på samme måte, herunder er vurderingstemaene under tildelingskriteriene blandet sammen med kravspesifikasjonen. Tildelingskriteriene er heller ikke ledsaget av dokumentasjonskrav som sikrer effektiv kontroll.

- (22) Innklagede har brutt anskaffelsesregelverket ved at konkurransen er gjennomført etter forsyningsforskriften del 1. Det anføres at konkurransen gjelder en «varekontrakt» eller en «tjenestekontrakt» jf. forsyningsforskriften § 4-1.

Innklagede har i det vesentlige anført:

- (23) Det har blitt gjennomført en lovlig evalueringsprosess. Det var i denne konkurransen relativt strenge kvalifikasjonskrav, noe som medfører at de leverandørene som ga tilbud i utgangspunktet leverer høy kvalitet. Dette gjenspeiles blant annet i at det var små forskjeller i poengsum. Alle relevante forskjeller mellom tilbudene fikk utslag, selv om kvaliteten på tilbudene gjennomgående var høy.
- (24) For servicekrav 2 kan ikke innklagede se at det var upåregnelig for klager at innklagede ville vektlegge dokumenterte opplysninger i tilbudet og at den leverandøren som scorer best på dette kriteriet vinner. Det er beskrevet hva leverandørene skal ha god erfaring med, og det er dette som har blitt vektlagt i evalueringen. Valgte leverandør hadde en bedre besvarelse enn klager, og fikk dermed best score.
- (25) For servicekrav 3 scoret verken klager eller vinnende tilbyder best. Her var det blant annet oppstilt et intervall med 7,5-10 prosent. Ved dette intervallet er det tydelig at man får bedre score jo høyere tall man skriver opp til 10 prosent. Det er derfor åpenbart at klager må få trekk når en annen tilbyder oppga høyere tall i intervallet. Selv om alle leverandørene leverte høy kvalitet i tilbudene, er utslagene i evalueringen knyttet til forskjeller i hvordan leverandørene har besvart vurderingskravene, der leverandørene har fått trekk for relative forskjeller fra den beste tilbyderen på hvert vurderingskrav. Vinnende tilbyder har fått trekk for servicekrav 3, mens klager har fått trekk på servicekrav 2 og 3. Dette som følge av at vinnende tilbyder leverte en bedre besvarelse på servicekrav 2, men det var en annen tilbyder som leverte best besvarelse på servicekrav 3. Evalueringen av servicekrav 3 er gjennomført lovlig, i tråd med gjeldende regelverk.
- (26) For servicekrav 1 og tildelingskriteriet «Miljø» har ingen av tilbyderne fått trekk, men innklagede presiserer at tilbyderne likevel har blitt evaluert. Leverandørene leverte ulike besvarelser, men de har fått samme poengscore ettersom alle var like gode.
- (27) Begrunnelsesplikten er ivaretatt. I begrunnelsen fremgår det at klager ikke hadde beste besvarelse på servicekrav 2 eller servicekrav 3. For servicekrav 2 var begrunnelsen at valgte leverandørs tilbudte personell hadde bedre erfaring. Klagers personell hadde varierende erfaring, både rørlegger 3 og 4 hadde mindre erfaring enn valgte leverandør og de fikk derfor trekk. Valgte leverandør forpliktet seg til personell med god erfaring, mens klager forpliktet seg til både personell med god erfaring og mindre god erfaring. Valgte leverandør og klager fikk begge trekk for servicekrav 3, ettersom en annen leverandør var bedre på dette punktet. Begrunnelsen for dette var at leverandøren forpliktet seg til en høyere prosent på intervallet 7,5-10 prosent. For vurderingskrav 1 på service og vurderingskravet miljø har leverandørene levert ulike besvarelser, men de har fått samme poengscore ettersom de alle var like gode, og det ikke var grunnlag for trekk. Det er i slike sammenhenger ikke grunnlag for å konstruere forskjeller mellom tilbudene.
- (28) Innklagede har i denne anskaffelsen oppstilt to tildelingskriterier, «Service» og «Miljø». For innklagede er de kvalitative egenskapene hos leverandør viktige, og derfor er det satt opp tildelingskriterier som gjenspeiler dette. Anskaffelsesdokumentene inneholder klare beskrivelser av timesatser, hva som kan faktureres og hvordan. Anskaffelsen inneholder

derfor et pris/kostnadselement, og tildelingskriteriene er i henhold til forsyningsforskriften § 14-1 (7).

- (29) Tildelingskriteriene er utformet klart. Kriteriene er utformet på en slik måte at alle rimelig opplyste og normalt påpasselige leverandører kan forstå hvilke egenskaper som er relevante ved bedømmelsen av kriteriet.
- (30) Tildelingskriteriet «*Service*» vurderingskrav 1 er utformet slik at vurderingstemaet er hvordan leverandøren har tenkt å gjennomføre avrop med tanke på kapasitet, tidsbruk og hvordan oppdragsgiver vil prioriteres. Kravet til fagbrev i vurderingskrav 2 er beskrevet som et minimum, for å sikre at det ikke kommer tilbud fra personell uten relevant fagbrev. Vurderingskrav 3 inneholder et intervall som går fra 7,5 prosent til maksimalt 10 prosent, der man får bedre uttelling jo høyere prosent man har. Vurderingstemaet er i hvor stor grad det brukes læringer, og hvordan leverandør har tenkt å ivareta at læringer blir brukt.
- (31) Tildelingskriteriet «*Miljø*» gir ikke en ubegrenset valgfrihet. Det legges opp til en konkret vurdering av tilbudt personells kjøreavstand. Dette er målbart, og kan derfor ikke anses for å være så skjønnsmessig at det gir innklagede en ubegrenset valgfrihet. Det foreligger også dokumentasjonskrav i tildelingskriteriet. Det er krav om bekreftelse, eller ikke forbehold mot at kjøretøy som brukes i oppdrag har helelektrisk drivlinje, at leverandør skal gjennomføre oppdragsplanlegging og ruteoptimalisering. Det skal i tillegg dokumenteres hva som er startpunktet til tilbudt personell.
- (32) Anskaffelsen gjelder konkurranse om rammeavtale basert på NS 8406 for utskiftning og installasjon av vannmålere, og er kunngjort etter forsyningsforskriften del I som en bygge- og anleggskontrakt. I vedlegg 2 til forsyningsforskriften er «*Blikkenslager og rørleggerarbeid*» angitt under bygge- og anleggskontrakt. Anskaffelsen er kunngjort som riktig kontraktstype og det foreligger ikke brudd på regelverket.
- (33) Dersom det skulle foreligge en feil, bestrider innklagede at det har hatt innvirkning på konkurransen.

Klagenemndas vurdering:

- (34) Klager har deltatt i konkurransen, og har saklig klageinteresse, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig. Konkurransen gjelder rammeavtale for utskiftning og installasjon av vannmålere som er en bygge- og anleggsanskaffelse. Anskaffelsens verdi var estimert til 8 millioner kroner.

Rettslig grunnlag

- (35) Klagenemnda skal i det følgende ta stilling til hvilken del av forsyningsforskriften som gjelder for anskaffelsen i tillegg til lov om offentlige anskaffelser 17. juni 2016 nr. 73.
- (36) Anskaffelsen er kunngjort som en bygge- og anleggsanskaffelse etter forsyningsforskriften del I.
- (37) Det følger av forsyningsforskriften § 5-1 at forskriftens del I gjelder for alle anskaffelser som er omfattet av forskriften og at del II gjelder for kontrakter «*med en anslått verdi som er lik eller overstiger EØS-terskelverdiene i §5-2 første ledd, unntatt kontrakter om særlige tjenester og kontrakter om helse- og sosialtjenester*».

- (38) Det følger av § 5-2 (1) at EØS-terskelverdiene er 4,6 millioner kroner ekskl. mva. for vare- og tjenestekontrakter og plan- og designkonkurranser, og 57,8 millioner kroner for bygge- og anleggskontrakter.
- (39) Gjeldende konkurranse gjelder utskiftning og installasjon av vannmålere. Dette er rørleggerarbeid. Det følger av konkurransegrunnlaget at det skal inngås en rammeavtale basert på NS 8406:2009 «*Forenklet norsk bygge- og anleggskontrakt*».
- (40) Ifølge Vedlegg 2 til forsyningsforskriften er «*Blikkenslager- og rørleggerarbeid*» en bygge- og anleggsaktivitet.
- (41) Anskaffelsen er etter dette en bygge- og anleggsanskaffelse. Verdien er estimert til 8 millioner kroner, og dermed under EØS-terskelverdien for slike anskaffelser. Innklagede har dermed gjennomført konkurransen etter rett del i forsyningsforskriften.

Ulovlig tildelingskriterium

- (42) Klagenemnda vil i det følgende vurdere om tildelingskriteriene er utformet i strid med regelverket.
- (43) Forsyningsforskriften del I inneholder ikke konkrete regler om utformingen av tildelingskriteriene. Det er imidlertid klart at de grunnleggende prinsippene om likebehandling og forutberegnelighet i anskaffelsesloven § 4 krever at tildelingskriteriene er utformet slik at det er mulig for alle rimelig opplyste og normalt påpasselig leverandører å tolke innholdet på samme måte. Videre må innholdet i kriteriet være utformet så presist at det ikke gir oppdragsgiver et ubegrenset skjønn, se blant annet klagenemndas avgjørelse i sak 2023/462 avsnitt 29. Prinsippet om likebehandling innebærer at tildelingskriterier må være ikke-diskriminerende og objektive. Tildelingskriteriet må også ha tilknytning til leveransen jf. klagenemndas avgjørelse i sak 2019/588 avsnitt 31.
- (44) Det fulgte av tildelingskriteriet «*Service*» at evalueringen ville skje ut ifra de ulike vurderingskravene under «*Servicekrav*» i kravspesifikasjonen.
- (45) Under «*Servicekrav*» i kravspesifikasjonen fulgte det av krav nr. 1 at:

«Det er ønskelig at leverandør har tilstrekkelig kapasitet til å utføre oppdrag for Oppdragsgiver, og at avrop kan utføres innen kort tid dersom det er behov for det.

Det er ønskelig at Oppdragsgiver prioriteres ved gjennomføring av avrop. Gi en kort beskrivelse av hvordan dette ivaretas. Oppgi i hvilken grad Oppdragsgiver vil prioriteres ved gjennomføring av avrop.»
- (46) Det følger av dette punktet at leverandørene skal beskrive kapasiteten sin og hvordan de vil prioritere oppdragsgiver ved gjennomføring av avrop. Det fremstår dermed som at leverandørene vil få høyere score jo større grad oppdragsgiver vil prioriteres og jo bedre kapasitet de har. Slik klagenemnda ser det er leverandørenes kapasitet relevant for det som skal anskaffes i saken, og det fremstår klart hva tilbudene skal evalueres på. Krav nr. 1 gjør ikke at tildelingskriteriet «*Service*» er ulovlig utformet.
- (47) Videre fulgte det av krav nr. 2 at:

«Utover krav til fagbrev som rørlegger, er det ønskelig at utførende personell som benyttes i denne avtalen har god erfaring med:

- Utskiftning/installasjon av vannmålere

- Digitale verktøy for dokumentasjon og administrativ oppfølging av oppdrag

Oppgi navn på tilbudt personell som dedikeres til å arbeide på denne kontrakten.

Oppgi i hvilken grad tilbudt personell har erfaring med ovennevnte punkter.

Dette kravet vil tillegges stor vekt i evalueringen.»

- (48) Slik klagenemnda ser det legger kravet opp til en evaluering av tilbudt utførende personell sin erfaring med de opplistede punktene, utover minstekrav til fagbrev som rørlegger. Dette fremstår klart, og er knyttet til kvaliteten på det som skal leveres. Klagenemnda kan dermed ikke se at kravet gjør tildelingskriteriet ulovlig.

- (49) Det fulgte av krav nr. 3 at:

«Minimum 7,5% av alle arbeidstimene som utføres på kontrakten, må utføres av lærlinger. Det er ønskelig at leverandør garanterer at mer enn 7,5% av arbeidstimene utføres av lærling, maksimalt 10%. Bruk av lærling kan kun skje dersom faglært rørlegger er til stede ved utførelsen. Oppgi hvordan dette ivaretas.»

- (50) Etter ordlyden stilles det et minstekrav om at 7,5 prosent av arbeidstimene skal utføres av lærlinger, og det fremgår at innklagede ønsker at leverandørene garanterer at mer enn 7,5 prosent av arbeidet utføres av lærlinger men maksimalt 10 prosent. Det er ikke klart ut i fra ordlyden hvordan innklagede skal evaluere på dette kravet, og det virker ikke å være lagt opp til en evaluering av merverdi utover minstekravet. Differansen mellom 7,5 og 10 prosent av arbeidstimene er i alle tilfeller så liten at det ikke ville vært et egnet krav for å skille tilbudene. Slik klagenemnda ser det er det ikke mulig for alle rimelig opplyste og normalt påpasselig leverandører å tolke innholdet på samme måte, og krav nr. 3 gjør at tildelingskriteriet strider med kravet til likebehandling og forutberegnelighet i anskaffelsesloven § 4.

- (51) Tildelingskriteriet «Service» er etter dette ulovlig utformet.

- (52) Tildelingskriteriet «Miljø» skulle evalueres basert på kortest mulig kjøreavstand til og fra rådhuset i Sandnes, og det ville ikke differensieres mellom tilbydere som har kjøreavstand mindre enn 20 kilometer. Det var lagt opp til at leverandørene skulle beskrive startpunkt for kjøring og kjøreavstand til rådhuset.

- (53) Partene har forklart at oppdragene under rammeavtalen skal utføres på ulike lokasjoner i kommunen, og det vil ikke være samme lokasjon hver gang. Det følger av kravspesifikasjonen at det estimeres utskiftning av cirka 2000 vannmålere i kommunen over fire år og at vannmålerne er kommunens eiendom og leies ut til private husholdninger og næringsaktører. Den kjøreavstanden som skal evalueres under miljøkriteriet har dermed ikke sammenheng med hvor oppdragene faktisk skal utføres, og evalueringen kan dermed få tilfeldige og vilkårlige utslag. Kriteriet virker ikke å ha saklig tilknytning til anskaffelsen, og det er ikke det reelle klimaavtrykket som blir vurdert. Dette er også i strid med formålet bak forsyningsforskriften § 7-9 om at

miljøkriterier skal ha som mål å redusere anskaffelsens samlede klimaavtrykk eller miljøbelastning.

- (54) Etter dette er klagenemnda kommet til at tildelingskriteriet «*Miljø*» er ulovlig utformet.
- (55) En oppdragsgiver har plikt til å avlyse en konkurranse dersom det er begått feil som kan ha påvirket utfallet av konkurransen, eller deltakerinteressen, og som ikke kan rettes på annen måte enn ved avlysning, se blant annet HR-2019-1801-A (Fosen Linjen) avsnitt 85 med henvisning til EFTA-domstolens avgjørelse i sak E-16/16 avsnitt 106. Tildelingskriteriene har stor betydning for leverandørene, både ved spørsmålet om deltakelse og ved tilbudsutforming. De aktuelle tildelingskriteriet var vektet med henholdsvis 40 og 60 prosent, og det er dermed klart at de ulovlige tildelingskriteriene kan ha påvirket resultatet av konkurransen eller deltakerinteressen. Konkurransen må derfor avlyses.
- (56) På bakgrunn av dette resultatet tar ikke klagenemnda stilling til klagers øvrige anførsler.
- (57) Bruddet klagenemnda har konstatert kan ha påvirket resultatet av konkurransen, og gir dermed grunnlag for tilbakebetaling av klagegebyret jf. klagenemndsforordningen § 13.

Konklusjon:

Innklagede har brutt anskaffelsesregelverket ved at tildelingskriteriene «*Service*» og «*Miljø*» er ulovlig utformet.

For Klagenemnda for offentlige anskaffelser,

Elisabeth Wiik

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur